

**INNOVACIONS
EN LA PRÀCTICA**
SISTEMES DE
PARIDERES DE
CONFINAMENT
TEMPORAL A
UNA GRANJA
COMERCIAL
CATALANA

FAWEC

FARM
ANIMAL
WELFARE
EDUCATION
CENTRE
www.fawec.org

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Les gàbies de part convencionals plantegen problemes de benestar per a les truges i els seus garrins. Diversos països d'Europa, com Suïssa, Suècia i Noruega, actualment prohibeixen el seu ús. Dinamarca planeja tenir almenys el 10% de les truges lactants en sistemes lliures al 2021. Al Regne Unit, el 40% de les truges lactants estan allotjades en sistemes que permeten l'accés a l'exterior i la indústria ha declarat la voluntat d'augmentar els sistemes alternatius de parts en interiors. El confinament d'animals en gàbies rep una forta pressió de l'opinió pública i la indústria està avançant cap a allotjaments innovadors de les truges en maternitat.

La majoria de les truges s'allotgen en gàbies aproximadament cinc dies abans del part i fins al deslletament dels garrins, cap als 28 dies d'edat. La gàbia de part es va introduir per primera vegada a la dècada dels 60 i el seu propòsit principal era reduir el risc que la truja aixafés als seus garrins. Es considera que les gàbies de part convencionals són econòmiques, eficients i segures, amb la maximització de la supervivència dels garrins com a objectiu principal. No obstant això, plantegen problemes de benestar per a les truges, però també per als garrins.

LA CONDUCTA DE NIDIFICACIÓ ÉS IMPORTANT PER A LA TRUJA

La truja inicia la conducta de construcció del niu aproximadament 16-24 h abans del part. Durant aquest temps la truja és més activa i construeix una zona còmoda on posa material manipulable, com per exemple palla. Per realitzar aquest comportament de nidificació, la truja necessita espai i material manipulable. Quan la truja realitza la construcció del niu, se sent més tranquil·la i relaxada durant el part. L'alliberament d'oxitocina és més gran quan les truges estan relaxades. Aquesta hormona estimula les contraccions uterines, promou l'expressió del comportament matern i maximitza l'ejecció de la llet durant el període d'alletament. Això pot tenir un efecte positiu sobre els paràmetres productius com el creixement dels garrins i la reducció de la mortalitat neonatal.

Les parideres "alternatives" haurien de millorar el benestar de les truges, donant-li més moviment i promovent la construcció del niu així com el comportament matern; però a la vegada han d'estar dissenyades per protegir els garrins.

PARIDERES CONVENCIONALS

PROBLEMES DE BENESTAR PER LA TRUJA EN PARIDERES CONVENCIONALS

- **Restricció de moviment:** la truja no pot donar-se la volta.
- La truja no pot construir el niu.
- Inhibició de la conducta maternal.

PROBLEMES DE BENESTAR PELS GARRINS EN PARIDERES CONVENCIONALS

- Incrementa el risc de nascuts morts.
- Risc d'agressions redirigides de la mare cap als garrins.

En les parideres on la truja pot moure's amb més llibertat, els garrins han d'estar ben protegits.

Els garrins nous són molt vulnerables. Han d'arribar als mugrons i prendre el colostre ràpidament. La truja s'esgota durant el part i encara sent dolor varies hores després del part. Si la truja no controla els seus canvis de postura corre el risc d'aixafar als seus garrins.

Truja lactant amb els seus garrins en un sistema de confinament temporal.

En els sistemes de parts sense confinament, el temperament i el comportament de les truges són particularment importants.

El comportament matern ha de ser promogut per un bon maneig durant el peripart i això principalment inclou:

1. Reduir el dolor al voltant del part.
2. Proporcionar material manipulable.
3. Desenvolupar una bona relació cuidador-animal.
4. Proporcionar un allotjament que protegeixi els garrins. Un niu ben dissenyat i còmode és molt important.

Els principals tipus de sistemes de parts no confinats en allotjament interior segons el projecte *Free Farrowing* (www.freefarrowing.org) son els següents:

1. CONFINAMENT TEMPORAL

La truja pot donar-se la volta, però se li pot restringir el moviment, temporalment, durant les hores al voltant del part.

2. GÀBIES INDIVIDUALS DE "CONFINAMENT ZERO"

La truja s'allotja individualment i no s'engabia en cap moment. Els corrals de parts simples s'assemblen a les gàbies de part convencionals, però sense la gàbia i amb algunes característiques de les instal·lacions per protegir els garrins. Els corrals dissenyats són més elaborats, més grans i permeten que la truja separi la zona de defecació amb la zona de repòs. A més, proporcionen un disseny que faciliten el canvi de postura de la truja.

3. SISTEMES DE PARTS EN GRUP

Aquests sistemes permeten que les truges i les seves camades es barregin abans del deslletament. La majoria d'ells es basen en allotjaments d'alletaments múltiples (de l'anglès "multisuckling"). Tant les truges com els garrins tenen més espai i sovint s'allotgen sobre palla. Les truges s'allotgen inicialment en corrals individuals i s'agrupen juntament amb els seus garrins en els dies 10-21 després del part. Alternativament, les truges ja es poden agrupar abans del part tenint accés a zones de parts individuals que es poden treure més endavant.

Cada dia són més freqüents els articles científics publicats sobre els sistemes de parts en llibertat. No obstant això, la implementació pràctica d'aquests sistemes pot plantejar dubtes i inquietuds, especialment rellevants en zones de clima càlid on l'estrès per calor pot ser un problema.

Els canvis impliquen un risc. És essencial poder facilitar la implementació de nous sistemes d'allotjament per animals donant solucions pràctiques i acompanyant al productor. A FAWEC ens hem implicat en la creació d'una xarxa de múltiples actors del sector porcí per provar els sistemes de parts lliures en condicions comercials a Catalunya.

ALGUNES PREOCUPACIONS FREQUENTS SOBRE EL PART EN SISTEMES LLIURES

- Risc d'aixafaments.
- Maneig de les truges agressives, les truges poc maternals o les truges molt actives.
- Gestionar l'estrès per calor.
- Tipus de terra.
- Higiene des corrals i de la truja.
- Tipus de material manipulable.
- Maneig del sistema d'alimentació.
- Dificultats de maneig al voltant del part i temps extra necessari.
- Seguretat del personal.

Les gàbies convencionals de part han estat reemplaçades per corrals de part lliure amb confinament temporal i sobre terra engraellat. En un projecte coordinat per FAWEC, s'han provat dos sistemes de confinament temporal: el JLF15 i el SWAP (de l'anglès "Sow Welfare and Piglet Protection"). En tots dos sistemes, la truja pot donar-se la volta, però, al mateix temps, aquests sistemes permeten restringir el moviment de la truja durant les hores al voltant del part. Tots dos sistemes proporcionen un niu còmode i calent per als garrins. El niu és una característica clau com a àrea de seguretat per als garrins i facilita molt les tasques de maneig. Finalment, el material d'enriquiment es proporciona a través d'un dispensador de material. El sistema JLF15 mesura 2,4 x 2,4 metres. El sistema SWAP és més gran (3 x 2 metres) i permet a la truja separar la zona de defecació, la zona de descans i la zona d'alimentació.

Sistema de confinament temporal SWAP.

Sistema de confinament temporal JLF15.

Niu còmode i calent per als garrins.

FAWEC

Projecte finançat a través de la operació 01.02.01 de Transferència Tecnològica del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020.